

V3 Aantallen en verspreiding pleisterende wad- en watervogels in Wz

Titel/naam meet/monitorprogramma

Monitoring aantallen en verspreiding pleisterende wad- en watervogels in *steekproefgebieden* in Waddenzee.

Naam aansturende organisatie (+ beheer metadata)

Sovon

Datum voltooiing, volgende herziening

Lopend onderzoek.

Samenvatting (korte beschrijving van de inhoud van de dataset)

Databank met aantallen watervogels per telgebied per telling (maandelijks).

Doel waarvoor data worden verzameld

Het volgen van aantalsontwikkelingen van watervogels, in het kader van het Netwerk Ecologische Monitoring (NEM), Joint Monitoring Project (TMAP), MWTL programma van RWS en de Waterflow census van Wetlands International (Ramsar Conventie) door middel van steekproeftellingen tijdens hoogwater (in enkele gebieden laagwater). Sinds 1997/98 worden ook enkele soorten roofvogels en zangvogels meegenomen.

Naam uitvoerende dienst/organisatie (verzamenen data)

Sovon, Menno Hornman, 024-7410461/ 024-7410410. Eigenaar gegevens: lokale vogelwerkgroepen, individuele waarnemers, Sovon. Beheerder gegevens: Sovon.

Rol contactpersoon (beschrijving op welke wijze de perso(o)n(en) betrokken is/zijn bij de data)

Coördinator, beheerder gegevens, verwerker gegevens, verzorgen publicaties, contactpersoon naar gebruikers.

Geografisch gebied

Waddenzee. De tellingen worden uitgevoerd in de Mokbaai (Texel), Posthuiswad (Vlieland), Kroon's Polder (Vlieland), Griend, Nieuwlandsreid (Ameland), Oerd (Ameland), Engelsmanplaat & Rif, Rottumerplaat, Rottumeroog en Zuiderduin, Dollard, Noordpolder (Groningen), Friese noordkust, Wieringen en Balgzand.

Gebruiksbeperkingen (waarvoor zijn de data niet geschikt)

Jaarlijks 12 steekproeftellingen in beperkt aantal gebieden, maandelijks.

Overige beperkingen in gebruik

Resultaten worden gebruikt voor het maken van interpolaties van de in de gehele Waddenzee aanwezige aantallen, voor die maanden waarin geen integrale tellingen (Zie V2) hebben plaatsgevonden. Over gebruik van detailgegevens contact opnemen met Sovon Vogelonderzoek Nederland. Deel van de dataset is eigendom van derden.

Thema's (b.v. diversiteit, verspreiding, trends, reproductiesucces)

Biodiversiteit; vogels; aantallen; trends; verspreiding, fenologie.

Temporele dekking

Start van de verschillende telreeksen is verschillend. Aantallen vogels per telgebied, per datum.

Volledigheid

Steekproef, regionaal.

Nauwkeurigheid

Telgebieden hebben grootte van 100-1000 ha.

Algemene beschrijving van herkomst

Resultaat van watervogeltellingen in het kader van het NEM.

Inwinningsmethode

Integrale tellingen binnen deelgebieden, vanaf de grond met kijkers en telescopen, ten tijde van hoogwater. Vrijwilligers/professioneel.

Beschrijving uitgevoerde bewerkingen

Berekening van seizoensgemiddelden en trends. Bewerking tot stippenkaarten (verspreidingskaarten). De gegevens worden tevens gebruikt ten behoeve van inputing van V2.

Meetvariabelen

Datum, gebied, aantal, soort, aanvullende informatie over nauwkeurigheid/volledigheid.

Meetmethodiek

Simultaantellingen in deelgebieden van vogels op hoogwatervluchtplaatsen.

Soort dataset (opslagmedium)

PostgreSQL, Paradox.

Verplichting vanuit (Europese) richtlijn

VR	HR	KRW	TMAP	OSPAR
Y++	Y+	N	Y	N

Kosten op jaarbasis

Geen gegevens. Onderdeel van Meetnet Watervogels (NEM). Tellingen door vrijwilligers belopen >200 mensdagen per jaar.

Soortenoverzicht (soorten waarvoor het meetprogramma (statistisch) betrouwbare gegevens oplevert)

Alle relevante soorten van Annex 1 VR; alle vogelsoorten waarvoor de betrokken Natura2000 gebieden zijn aangewezen.

Habitats (waarvoor het betreffende meetnet gegevens oplevert)

Levert relevante aanvullende info over instandhoudingsdoelstelling van habitattypen 1130 en 1140.

Referenties

Hornman M., Hustings F., Koffijberg K., van Winden E, van Els P., van Kleunen A., Sovon Ganzen- en Zwanenwerkgroep & Soldaat L. 2019. Watervogels in Nederland in 2016/2017. Sovon rapport 2019/01, RWS-rapport BM 19.XX. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen.

Hornman, M., Hustings, F., Koffijberg, K., Klaassen, O., Kleefstra, R., van Winden E. & Soldaat L. 2012. Populatietrends van overwinterende en doortrekkende watervogels in Nederland in 1975-2010. *Limosa* 85: 97-116.

Kleefstra R., Hornman M., Bregnballe T., Frikke J., Günther K., Hälterlein B., Körber P., Ludwig J., Scheiffarth G. (2019) Trends of Migratory and Wintering Waterbirds in the Wadden Sea 1987/1988 - 2016/2017. *Wadden Sea Ecosystem* No. 39. Common Wadden Sea Secretariat, Joint Monitoring Group of Migratory Birds in the Wadden Sea, Wilhelmshaven, Germany

Van Roomen, M., van Turnhout, C., Koks, B., Goedhart, P., Leopold, M. & Smit, C. 2005. Trends van benthivore watervogels in de Nederlandse Waddenzee 1975-2002: grote verschillen tussen schelpdiereneters en wormeneters. *Limosa* 78: 21-38.

<https://www.sovon.nl/nl/watervogels>